

(gesprek met de kinderen)

Utopia.

Wel 's van gehoord, jongens en meisjes: Utopia?!

[dia1] Utopia is een land. Een heel mooi land. Onvoorstelbaar mooi.

Het is het beste land van de wereld, de ideale samenleving: nergens is het zo goed en mooi en schoon. Nergens zijn de mensen zo gelukkig en blij.

Weet je wat alleen zo jammer is?! Niemand weet waar Utopia ligt. Niemand heeft het tot nu toe kunnen vinden.

Utopia is een land dat alleen in de fantasie bestaat. Het is een land waar mensen over dromen en naar verlangen.

Utopia.

Misschien hebben jullie op school of thuis [dia2] achter de computer wel eens een heel mooi land bedacht en gemaakt?

Als jullie zo'n Utopia, zo'n ideale samenleving (waar alles goed en mooi en schoon is) zouden mogen maken, wat vinden jullie dan belangrijk? Wat moet er wel en wat moet er niet zijn?

Utopia.

Wat zou dat mooi zijn, he, als er zo'n prachtig land is?!

Maar ja- is het er?

Nou, soms kijkt het er wel op.

Voor mensen uit een arm land in Afrika [dia3] waar een dictator aan de macht is lijkt Nederland op Utopia – want hier is genoeg te eten en te drinken, hier is vrede en mag iedereen geloven wat ie wil, en ook als je ziek bent of niet kunt werken of oud bent wordt er toch voor je gezorgd...

Maar goed – is iedereen in Nederland blij en gelukkig? Beslist niet, er zijn juist heel veel mensen in Nederland ontevreden, of bang of ongelukkig.

Soms leek er een Utopia op aarde te komen, toen bijvoorbeeld in grote landen als Rusland [dia4] en China, het communisme kwam, een hele nieuwe samenleving waarin alles gemeenschappelijk zou worden, – maar al heel snel werd duidelijk dat dit ook geen Utopia was, want in deze landen zijn juist miljoenen mensen vermoord.

[dia5] Hoe komt dat? Dat er nergens een Utopia is?

Wie weet het?

Het komt door de zonde in de mens. Altijd weer is er dat stemmetje in je, die wens, dat verlangen, om zelf de baas te zijn en alleen aan jezelf te denken, te doen waar je zelf zin in hebt. Om afgoden te dienen in plaats van de levende God.

Zonde maakt zoveel kapot in je leven. In je eigen leven en in ons gezamenlijke leven.

Zolang er zonde is zal er geen Utopia komen.

Daarom moet eerst de zonde weg.

En weet je wat zo mooi is?

De Here God belooft in de bijbel dat er een land zal komen waar het prachtig is, en goed en mooi en schoon. Omdat er geen zonde meer is. Een wereld zonder oorlog, zonder pijn, zonder ziekte.

Zonder dat er nog mensen honger lijden. Waar iedereen blij en gelukkig is.

Dat land heet [dia6] niet Utopia maar Koninkrijk van God. Het Vrederijk.

Volk van God, geliefde broers en zussen van Jezus Christus,

De profeet Micha heeft het er ook over. [dia7]

Eens zal de dag komen ...dat de berg met de tempel van de Here rotsvast zal staan, verheven boven de heuvels, hoger dan alle bergen. Volken zullen daarheen samenstromen...

Eens zal de dag komendat de Here zal rechtspreken tussen machtige volken, over grote en verre naties een oordeel vellen. Dan zullen zij hun zwaarden omsmeden tot ploegijzers en hun speren tot snoeimessen, geen volk zal nog het zwaard trekken tegen een ander volk, geen mens zal meer weten wat oorlog is.

Dat klinkt toch geweldig!? Wat zou dat mooi zijn!

Wat een onzin, zeggen mensen die het horen. Wat een **utopie** (waandenkbeeld) zo'n Utopia...

Alleen de feiten kloppen al niet:

- De berg waar het huis van de Here op is, zou de hoogste zijn? Wat een onzin, [dia8] kijk maar: alleen de Olijfberg is al hoger, vanaf de Olijfberg kijk je neer op het tempelplein!

→ Deze persoon heeft dus niet door hoe je profetie moet lezen: niet letterlijk maar figuurlijk. In *geestelijke* zin torent de tempelberg hoog boven alles uit.

- En dat: *alle volken zullen daarheen samenstromen*. Wat een onzin, geloof je dat nou echt?! Dat Jeruzalem het middelpunt van de wereld zal worden? Dat alle andere volken het geloof van Israël zullen omarmen?

→ Ook hier weer moet je beseffen dat het om profetie en beeldspraak gaat. En inderdaad: uit alle volken en talen en naties zullen er mensen komen die de God van Israël zullen aanbidden, naar Hem gaan luisteren en zijn paden bewandelen. Heeft de Here dat al niet aan [dia9] Abraham beloofd: in jou zullen alle volken van de aarde gezegend worden?! En is dat niet al feit geworden op en sinds Pinksteren, toen Gods Geest zich een weg baande over de wereld en over de grenzen van Kanaän trok tot aan de uiteinden van de aarde?! Het gaat niet om het *historische* Jeruzalem (die op zich prachtige stad in het huidige Israël), het gaat om een *geestelijk* Jeruzalem als plaats waar de Here is en troont. Dát zal volken verbinden, sterker: dat verbindt nu al volken van overal op aarde. Juist tijdens een vakantie, of een reis naar het buitenland is er het feest van de herkenning: overal zijn kinderen van de Here, navolgers van Jezus Christus. En dat [dia10] bericht laatst in de krant: dat er in China een geweldige groei van de christelijke kerk is – wie krijgt daar geen kippenvel van?! Je ziet zo toch gebeuren wat Micha voorzegt?!

- Maar dat omsmeden van wapentuig tot boerengereedschap dan? Dat is toch wel echt onzin? Ik weet wel dat er bij het [dia11] hoofdkantoor van de NAVO in Brussel een beeld staat n.a.v. deze tekst. En het is een prachtige gedachte hoor dat zo'n organisatie landen verbindt in plaats van ze tegen elkaar op te zetten. Maar 'nooit meer oorlog' – volgens mij zijn er nog nooit zoveel oorlogen geweest als na de oprichting van de NAVO...

→ Klopt! Deze tekst spreekt inderdaad van een situatie in de toekomst. Maar wat een geweldige situatie: stel je voor dat er nooit meer oorlog zou zijn, nooit meer dat vreselijke bloedvergieten.

Dat er geen miljoenen meer hoeft worden uitgegeven aan allerlei wapentuig.

De Here belooft echt een tijd waarin wapens geen rol meer zullen spelen en waarin iedereen kan genieten van vrede: *ieder zal zitten onder zijn wijnrank en onder zijn vijgenboom, door niemand opgeschrikt....* Heerlijk!

Die tijd komt, maar is nu nog niet.

Tenminste: lang niet overal en zeker niet volkomen. Gelukkig kennen we in Nederland al weer ruim 65 jaar vrede. En het is mooi en waardevol om in NAVO-verband een bijdrage te kunnen leveren

aan de vrede in andere landen. Maar de tijd om het wapentuig om te smeden is dus helaas nog niet gekomen...

Dat is het dubbele van Gods Koninkrijk: [dia12.1] **het is er al en het is er ook nog niet.**

Het is er al: [dia12.2] de Here Jezus is Koning. Vlak voor Hij van de aarde teruggaat naar de hemel zegt Hij tegen zijn naaste leerlingen: *Mij is alle macht gegeven in de hemel en op de aarde...* Dat is een feit: Jezus Christus is Heer!

En tegelijk: [dia12.3] Gods Koninkrijk is er ook nog niet. Daarom bidden we om de komst van zijn Koninkrijk – *laat uw rijk komen Heer*. Want nog lang niet iedereen op aarde erkent de Here als de levende God, nog lang niet iedereen op aarde erkent Jezus als Heer.

Wat dat betreft is bijbelse profetie altijd realistisch.

Het weet van de gebrokenheid van het leven, van zonde, van onrecht. Bijbelse profetie klaagt dat aan, ontmaskert het. En het belooft [dia13.1] recht en gerechtigheid. Alleen dat komt niet zo – pats boem – uit de hemel, maar via [dia13.2] het oordeel. En dat wordt een zware tijd.

Een zware tijd die het volk Juda waartegen Micha spreekt, ook heeft ervaren:

- [dia14.1] Eerst staan de legers van Assur voor de poorten van Jeruzalem en is een deel van de omliggende steden al in bezit genomen (dat was in 701). Door bijzondere omstandigheden wordt Jeruzalem dan ternauwernood ontzet (we hebben het daar in de eerste preek over gehad).

- [dia14.2] Maar in 587/6 komt de nieuwe grootmacht Babel met Koning Nebukadnezar, om nu de stad wel in te nemen, en alles te verwoesten – de tempel erbij. En de inwoners worden in ballingschap weggevoerd. Wat een ellende!

'Krimp ineen en schreeuw het uit, vrouwe Sion, krimp ineen als een vrouw die baren moet. Je zult de stad moeten verlaten en gaan leven op het veld. Je zult naar Babel gaan.....'

Een zware tijd – gesymboliseerd als barenweeën.

Weeën. Maar dat heeft ook in zich: eerst de pijn, dan het geluk, eerst het lijden, daarna de heerlijkheid. [dia15] *'Je zult naar Babel gaan.... en daar zul je worden bevrijd!*

En Micha profeteert om het volk zo te bemoedigen: nu doet het pijn, maar straks komt het goed. Er zijn mensen die dit een [dia16.1] cliché vinden, een goedkoop doekje voor het bloeden:

[dia16.2] *'stil maar, wacht maar, alles wordt nieuw'*.

Die vinden dat de kerk mensen een worst voorhoudt, met dat *'straks komt alles goed'*.

Die het geloof opium voor het volk vinden om de mensen die verdrukt worden nu vooral koest te houden, want immers *'hier beneden is het niet...'*

Maar dan heb je het toch nog niet goed begrepen.

a) In de eerste plaats is het een waarheid. Tegen een barenende vrouw die ligt te schreeuwen zeg je ook niet: Hou maar op, laat maar zitten. Nee! Je zegt juist: Kom op, nog even doorzetten, want straks...! Zo mag je ook in het geloof in het *'straks komt alles goed'* kracht en troost vinden.

b) En in de tweede plaats is de bijbel niet het boek dat onrecht goed praat, integendeel. Er gaat het oordeel over. **Want deze wereld is maar niet onze wereld, het is Gods wereld.** En mensen worden voortdurend opgeroepen niets anders dan *'recht te doen en trouw te betrachten en nederig de weg te gaan van hun God.'* En iedereen die dat niet doet, zal het merken ook!

Want er komt lijden. Oordeel. Een zware tijd – onafwendbaar.

Want eerst moet de zonde weg. Pas door het oordeel heen komt het vrederijk.

Wat het zo bijzonder maakt is dat dit ook voor God zelf geldt.

[dia17] Micha's naam is een program: Wie is een God als JHWH? Wie is een God als de Here?!

Dit is een heel belangrijke vraag, en ik hoop dat jij je jezelf die steeds weer stelt en er ook antwoord op weet. Wie is een God als de Here? Niemand! Zoals de Here is er geen God.

Want de levende God is een God die reageert. Welke andere god doet dat? Als ze al niet letterlijk stom zijn, kunnen ze alleen maar in verbeelding spreken. En dan zijn ze stoïcijns, onbewogen, verheven boven ons menselijke gedoe. Kunnen ze niks doen. Er ook niks aan doen...

Maar de levende God reageert. Bewogen. Betrokken op het hier en nu.

En er is maar één God die zelf redding aanbiedt. Er is maar één God die zelf zijn Zoon opoffert om er anderen mee te redden. **Er is maar één God die zelf door lijden tot heerlijkheid gaat.**

[dia18] *Uit jou, Bethehem in Efrata, te klein om tot Juda's geslachten te behoren, uit jou komt iemand voort die voor Mij over Israël zal heersen. Zijn oorsprong ligt in lang vervlogen tijden, in de dagen van weleer.*

Inderdaad – wat stelt dat kleine Bethlehem nu helemaal voor? Dat scheutje uit de tronk van Isaï – wat moet dat, wat zal dat?

Je ziet de profeet Samuel bij Isaï op zoek naar een koning, helemaal geïmponeerd door de forse oudste zonen. Maar wie wordt door de Here uitgekozen? [dia19] De kleinste van de familie, het nakomertje waaraan niemand denkt en die de schapen hoedt ver weg in het veld...

Zo zal eens de beloofde Geborene uit Betlehem de schapen weiden. De schapen die verspreid over de wereld ronddolen bijeenbrengen. Zij zullen luisteren naar de stem van de Goede Herder en Hem volgen, en geleid worden naar groene weiden en koele waterbeken. Het vrederijk, dat tot de einden van de aarde reikt.

[dia20] Alleen: die beloofde Geborene moet daarvoor wel al zijn waardigheid afleggen, de hemelse heerlijkheid achter zich laten en mens onder de mensen worden, neergelegd in een bak op een plaats die er niet toe doet. En het zijn geen machthebbers en groten der aarde die Hem eer komen bewijzen, alleen eenvoudige herders. Hoewel de religieuze leiders wel het teken van Micha 5:1 kenden, en het zelfs aan koning Herodus doorgaven. Nee, alleen wijzen uit het oosten (uit Assur misschien, of Babel?) reisden af om geschenken aan te bieden. Herodus stuurt zijn soldaten, om te moorden – inderdaad: het vrederijk is er nog niet! En de pasgeborene moet vluchten, ternauwernood gered uit de klauwen van de draak...

En het houdt maar niet op. Het leven van de Geborene blijft een ellende van misverstaan en onbegrip, van lijden. Al lopen de mensen een tijdje achter Hem aan, als het er op aankomt laten zelfs zijn meest intieme vrienden Hem vallen, en wordt Hij gehangen aan een kruis. Dát is pas lijden: van God en mensen verlaten. Want eerst moet de zonde weg. Daarvoor ging Hij, Jezus, Gods Zoon, aan het kruis. **God gaat zelf door lijden naar heerlijkheid!**

Inderdaad, *Micha* - wie is een God als de Here?!

[dia21] Utopia is hier niet.

Je zult het vergeefs zoeken. Je zult er kapot op lopen als je het hier wil bouwen.

Eerst moet er gebaad worden. Moet de verdrukking komen. Het oordeel.

En in dat oordeel komt het vrederijk in zijn volmaakte vorm.

Dat is het verwarrende en misschien voor je gevoel zelfs wel stuitende: *Wat er van Jakob is overgebleven, te midden van grote volken, zal zijn als een machtige leeuw tussen het wild, als een leeuw die de kudde binnendringt, een leeuw die vertrapt en verscheurt, en er is niemand die hem tegenhoudt.*

→ Doordat de één naar belofte zijn recht krijgt zal de ander naar belofte voor zijn onrecht worden gestraft. Ook daarin zie je dat het door lijden tot heerlijkheid komt.

God belooft een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, een machtig Vrederijk.

Het begin is er, het volmaakte komt.

Wees er op voorbereid! Leef vanuit die verwachting!

Amen